

RAN - 1908060102040004

RAN-1908060102040004**M. Com. (Sem. - II) Examination October - 2023****Financial and Management Accounting - 04****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M. Com. (Sem. - II)

Name of the Subject :

Financial and Management Accounting - 04

Subject Code No.: 1908060102040004

Seat No.:

Student's Signature

- (૨) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે ગણાશે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના ગુણ પ્રશ્નની જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

પ્ર. 1. સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો.**(10)**

- (અ) તા. 31-3-2022 ના રોજ પુરા થતા વર્ષ માટે આવક-જાવક ખાતાની તારીજ નીચે પ્રમાણે છે.

(03)

ચૂકવણીઓ :

સ્ટેશનરી રૂ. 46,000

વધારાની માહિતી

વિગત	1 એપ્રિલ, 2021	31 માર્ચ, 2022
સ્ટેશનરીનો સ્ટોક	4,000	3,000
સ્ટેશનરીનાં લેણદારો	9,000	2,500

ઉપરોક્ત માહિતીની અસર ઉપજ-ખર્ચ ખાતામાં બતાવો.

- (બ) જો સ્ટોક ઉથલો 5 વખત હોય અને શરૂઆતનો સ્ટોક છેવટના સ્ટોક કરતાં રૂ. 5,000 ઓછો હોય તથા સરેરાશ સ્ટોક રૂ. 20,000 હોય તો ખરીદી શોધો.

(02)

- (ક) નીચેની માહિતી પરથી મુડી ગિયરિંગ ગુણોત્તર શોધો. (03)
(1) 10% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	6,00,000
(2) 12% ના ડિબેન્ચર્સ	10,00,000
(3) 14% ની જાહેર થાપણો	4,00,000
(4) ઈક્વિટી શેરમૂડી પર વળતરનો દર	20%
(5) કરવેરાનો દર	50%
(6) વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો નફો	6,96,000

- (ડ) નીચેની માહિતીના આધારે લવાજમની ચોખ્ખી રકમ શીધો. (02)
- વર્ષ 2021-22 દરમિયાન લવાજમ મળ્યું રૂ. 2,46,000 મળેલા લવાજમમાં 2020-21 ના વર્ષના રૂ. 10,000 અને 2022-23 ના વર્ષના રૂ. 8,000 નો સમાવેશ થાય છે. વર્ષ 2021-22 ના લવાજમના રૂ. 16,000 મળવાના બાકી છે.

- પ્ર. 2. નીચેની માહિતી એક ઉદ્યોગની બે કંપનીનીઓના નાણાકિય રેકોર્ડ પરથી લેવામાં આવી છે. (14)

વિગત	રીના લિ.	દિત્યા લિ.
કુલ વેચાણ (જે પૈકી 20% રોકડ વેચાણ છે)	12,80,000	12,80,000
વેચેલ માલની પડતર	8,96,000	8,32,000
ચોખ્ખો નફો (50% લેખે કરવેરા બાદ)	64,000	1,02,400
ઈક્વિટી શેરમૂડી	4,00,000	3,20,000
રાખી મુકેલ કમાણી	99,200	2,64,800
15% ના ડિબેન્ચર	3,20,000	2,64,000
લેણદારો	1,40,000	2,00,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	36,000	80,000
કાયમી મિલકતો	6,40,000	6,20,000
સ્ટોક	1,28,000	3,20,000
દેવાદારો	1,60,000	1,44,000
રોકડ	64,000	40,000
પ્રાથમિક ખર્ચા	3,200	4,800
શરૂઆતનો સ્ટોક	1,52,000	80,000

ઉપરની વિગતો પરથી બન્ને કંપની માટે નીચેના હિસાબી ગુણોત્તરો ગણો અને દરેક વિશે ટુંકમાં તમારો અભિપ્રાય આપો :

- (1) ચાલુ ગુણોત્તર
- (2) પ્રવાહી ગુણોત્તર
- (3) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસ ગણવાના છે.)
- (4) સંચાલન ગુણોત્તર
- (5) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો પર વળતરનો દર
- (6) સ્ટોક ગુણોત્તર
- (7) કુલ રોકાયેલી મુડી પર વળતરનો દર.

અથવા

પ્ર. 2. શિવ કૃપા લિ. નું 31મી માર્ચ 2021 ના રોજનાં પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (14)

વિગત	નોંધ	રૂ.
I - ઈક્વિટી અને જવાબદારીઓ		
(1) શેર હોલ્ડરોનાં ભંડોળ		
(અ) શેરમૂડી :		
ઈક્વિટી શેરમૂડી રૂ. 100 નો એક એવા		5,00,000
ઈક્વિટી શેર		
(બ) અનામત અને વધારો		
સામાન્ય અનામત		2,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું		1,00,000
(2) બિન ચાલુ દેવાં :		
(અ) લાંબા ગાળાનાં ઉછીનાં નાણાં :		
10% ડિબેંચર		2,00,000
(3) ચાલુ દેવાં :		
(અ) વેપારી દેવા :		
લેણદારો		1,00,000
દેવીહુંડીઓ		50,000
(બ) અન્ય ચાલુ દેવા :		
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		1,00,000
કુલ		12,50,000

વિગત	નોંધ	રૂ.
II - મિલકતો :		
(1) બિન ચાલુ મિલકતો :		
(અ) સ્થિર મિલકતો		9,25,000
(2) ચાલુ મિલકતો		
(અ) માલસામગ્રી :		
સ્ટોક		1,00,000
(બ) વેપારી દેવાદારો :		
દેવાદારો		40,000
લેણીહુંડીઓ		60,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો :		
રોકડ અને બેંક		1,20,000
(ડ) અન્ય ચાલુ મિલકતો :		
અગાઉથી ચુકવેલ ખર્ચા		5,000
કુલ		12,50,000

વધારાની માહિતી :	રૂ.
કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણનો 2/5 ભાગ છે)	7,00,000
કાચો નફો	2,50,000
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો, કરવેરાનો દર 50% છે)	1,60,000
તા. 1-4-2020 ના રોજનો સ્ટોક	80,000
ઉપરની માહિતીના આધારે નીચેના હિસાબી ગુણોત્તરો ગણો અને દરેક વિશે ટુંકમાં તમારો અભિપ્રાય આપો:	

(આદર્શ ગુણોત્તરો કૌસમાં આપેલા છે)

(1) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર	(12%)
(2) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસ ગણવાના છે.)	(60 દિવસો)
(3) પ્રવાહી ગુણોત્તર	(1:1)
(4) સ્ટોક ગુણોત્તર	(5)
(5) શેરહોલ્ડરોનાં ભંડોળો પર વળતરનો દર	(10%)
(6) દેવાં-ઈક્રિવટી ગુણોત્તર (લાંબા ગાળાનાં દેવાંના અધારે)	(30%)
(7) ચાલુ ગુણોત્તર	(2:1)

પ્ર. ૩.

ફેન્ડશીપ કલબનું તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ નું કાર્યું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે. તમારે આ કલબનું તા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૨ નાં રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ઉપજ-અર્થ ખાતું તથા પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

(14)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
ઓફિસ સ્ટાફનો પગાર	20,000	મનોરંજન કાર્યક્રમમાંથી	30,000
પોસ્ટેજ અને ટેલિગ્રામ અર્થ	2,400	આવક	
સેક્રેટરીને માનદ વેતન	24,000	રોકાણોનું વ્યાજ	4,480
પરચુરણ અર્થ	6,400	લવાજમ	1,60,000
સમાર કામ	1,600	છાપાઓનું વેચાણ	800
છાપાઓનું લવાજમ	5,400	પ્રવેશફી	7,200
શૈક્ષણિક ફંડમાંથી આપેલ ફી	8,000	ડોનેશન	31,200
શૈક્ષણિક ફંડમાં રોકાણ	60,000	શિક્ષણ ફંડ ખાતે	60,000
કેન્ટીન અર્થ	37,000	શૈક્ષણિક ફંડનાં રોકાણોમાંથી	5,600
મનોરંજન કાર્યક્રમનો અર્થ	18,200	આવક	
રમત-ગમતનાં સાધનોની	23,200	કેન્ટીન આવક	52,000
ખરીદી (1-1-2022)		પરચુરણ આવક	3,720
ફર્નિચરની ખરીદી	10,000	મૂડી ભંડોળ ખાતે	2,70,000
(1-10-2021)			
રમત-ગમતના સાધનો	1,10,000		
રોકાણો	44,800		
બેંકમાં ફિક્સડિપોઝીટ	40,000		
મકાનો	1,80,000		
ફર્નિચર	24,000		
રોકડ ખાતે	10,000		
	6,25,000		6,25,000

વધારાની માહિતી :

1. સેક્રેટરીને માનદવેતન ચુકવવાનું બાકી રૂ. 6,000 છે.
2. લવાજમ મળવાનું બાકી રૂ. 10,000 અને અગાઉથી મળેલ લવાજમ રૂ. 12,000 છે.
3. અડધી પ્રવેશ ફી મુડીકૃત કરો.
4. શૈક્ષણિક ફંડના રોકાણો ઉપર લેણું થયેલ વ્યાજ રૂ. 400 છે.
5. રમત ગમતનાં સાધનો ઉપર 10% અને ફર્નિચર ઉપર 6% લેખે વાર્ષિક ઘસારાની જોગવાઈ કરો.

અથવા

પ્ર. 3.

ઑટરટેઈન્મેંટ ક્લબની તા. 1 લી ઑપ્રિલ, 2021 થી તા. 31 મી માર્ચ, 2022 ના સમયગાળાનું આવક-જાવક પત્રક નીચે પ્રમાણે છે.

(14)

આવક-જાવકનું પત્રક

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
બા.આ.લાવ્યા		પગાર	24,000
રોકડ ખાતે	27,500	મનોરંજન ખર્ચ	81,000
બેંક ખાતે	60,000	ટેલિફોન બિલ	35,000
સભ્યોનું લવાજમ		સામયિકોના ખર્ચ	14,500
2020-21	12,500	પ્રિન્ટિંગ અને સ્ટેશનરી	13,000
2021-22	1,00,000	રમત-ગમતનો ખર્ચ	50,000
2022-23	10,000	1,22,500	સેક્રેટરીનું માનદ વેતન
ફર્નિચરનું વેચાણ	10,000	8% ના રોકાણો	1,00,000
(ચોપડે કિંમત રૂ. 8,000)		(31-3-2022)	
વારસો	1,00,000	બા.આ.લઈ લાવ્યા	
જુના સમયિકો તથા છાપાનું વેચાણ	3,200	રોકડ ખાતે	21,500
લગ્ન પ્રસંગે જમીનનું ભાડું	48,750	બેંક ખાતે	45,000
રમત-ગમત માટે દાન	25,000		
લોકરનું ભાડું	17,050		
	4,14,000		4,14,000

વધારાની માહિતી :

1. ક્લબમાં કુલ 250 સભ્યો હતા, જે દરેક વાર્ષિક રૂ. 450 લેખે ચુકવતા હતા, 31 માર્ચ 2021 સુધીમા મળવાના બાકી લવાજમ રૂ. 15,000.
2. વર્ષ 2021-22 માટે ચુકવાનું બાકી ટેલિફોન બિલ રૂ. 2,000.
3. લોકરનું ભાડું રૂ. 3,050, 2021-22 માટે તથા 2021-22 માટે રૂ. 1,500 મળવાના બાકી છે.
4. વર્ષ 2021-22 માટે ચૂકવવાનો બાકી પગાર રૂ. 4,000.
5. વર્ષ 2021-22 માટે પ્રિન્ટીંગ અને સ્ટેશનરીનો શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. 2,000 અને આખરનો સ્ટોક રૂ. 3,000.

6. 1 લી એપ્રિલ, 2021નાં રોજની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.
 ફર્નિચર - 1,00,000
 મકાન - 6,50,000
 રમત-ગમત ફંડ - 15,000
7. ફર્નિચર તથા મકાન પર અનુક્રમે 12.5% અને 5% ઘસારો ગણો અને એવી ધારણા કરો કે 31 મી માર્ચ, 2022 નાં રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે બાકી ઘટાડવી છે.
 તા. 31-3-2022 નાં વર્ષ માટે ઉપજ-ખર્ચ ખાતું તથા પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- પ્ર. 4. ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ) (12)
- (1) પ્રસારિત મહેસુલી ખર્ચા.
 - (2) ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ.
 - (3) પીચ પ્રસ્તુતિ.
 - (4) રોકાયેલી મુડી પર વળતરના દરનું મહત્વ.
 - (5) રોકાયેલી મુકી પર વળતરનો ખ્યાલ.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Give answer as per instruction. (10)

- (a) Extract of a Receipt and payment Account for the year ended on march 31, 2022;

Payments :

Stationary Rs. 46,000

Additional Information

Detail	1 April, 2021	31 March, 2022
Stock of stationary	4,000	3,000
Creditors for stationary	9,000	2,500

Show the Effect of above information in income and Expenditure Account.

- (b) If Stock Turn over Ratio is 5 times and Opening stock is Rs. 5,000 less than Closing Stock and the average Stock is Rs. 20,000 if find Purchase?

(c) Find out Capital Gearing ratio from the following information :

(1) 10% Preference Share	6,00,000
(2) 12% Debenture	10,00,000
(3) 14% Public Deposit	4,00,000
(4) Rate of return on Equity Capital	20%
(5) Rate of Taxation	50%
(6) Profit before interest and tax	6,96,000

(d) Find the Net Amount of Subscription :

Received Subscription during the year 2021-22 Rs.2, 46,000

In the above Subscription Including of Rs. 10,000 subscriptions of during the year of 2020-21 and Rs. 8,000 for the year of 2022-23.

2021-22 Subscription of Rs. 16,000 is yet not to be received.

Q. 2.

The following information is taken from the Financial records of two companies in an industry.

(14)

Particular	Rina Ltd.	Ditya Ltd.
Total Sale (which is 20% Cash Sale)	12,80,000	12,80,000
Cost of Goods	8,96,000	8,32,000
Net Profit (After 50% Tax)	64,000	1,02,400
Equity Share Capital	4,00,000	3,20,000
Retaining earnings	99,200	2,64,800
15% Debentures	3,20,000	2,64,000
Creditors	1,40,000	2,00,000
Bank Over Draft	36,000	80,000
Fixed Assets	6,40,000	6,20,000
Stock	1,28,000	3,20,000
Debtors	1,60,000	1,44,000
Cash	64,000	40,000
Primary Expenses	3,200	4,800
Opening Stocks	1,52,000	80,000

From the above details calculate the following accounting ratios for both the companies and give your opinion on each in brief :

- (1) Current Ratio
- (2) Liquidity Ratio
- (3) Debt Ratio (360 days of the year are to be counted.)
- (4) Operating Ratio
- (5) Shareholders' Equity Rate of Return on Funds
- (6) Stock Ratio
- (7) Rate of Return on Total Capital Employed

OR

Q. 2. Following is the Balance Sheet of Shiv Krupa Ltd as on 31 March, 2021. (14)

Particular	Note	Amount Rs.
I - Equity and Liabilities :		
(1) Share Holder's Fund		
(a) Share Capital :		
Equity share capital Each Rs. 100 of equity share		5,00,000
(b) Reserve and Surplus		
General Reserve		2,00,000
Profit & Loss A/c		1,00,000
(2) Non-Current Liabilities		
(a) Long Term Borrowings :		
10% Debentures		2,00,000
(3) Current Liabilities		
(a) Trade Payable :		
Creditors		1,00,000
Bills Payable		50,000
(b) Other Current Liability :		
Bank over Draft		1,00,000
	Total	12,50,000
II - Assets :		
(1) Non-Current Assets:		
(a) Fixed Assets		9,25,000
(2) Current Assets		
(a) Inventory :		
Stocks		1,00,000
(b) Trade Receivable :		
Debtors		40,000
Bills Receivable		60,000
(c) Cash and Equalant :		
Cash		1,20,000
(d) Other Current Assets :		
Expense paid in advance		5,000
	Total	12,50,000

Additional Informations :	Rs.
Total Sales (Cash sales is 2/5 Portion of Credit Sale)	7,00,000
Gross Profit	2,50,000
Net Profit (before interest and tax, tax rate is 50%)	1,60,000
Date : 1-4-2020 Opening Stocks	80,000

From the above details calculate the following accounting ratios for both the companies and give your opinion on each in brief: (Ideal ratio are given in parentheses)

(1) Net Profit Ratio	(12%)
(2) Debt Ratio (360 days of the year are to be counted.)	(60 Days)
(3) Liquidity Ratio	(1.1)
(4) Stock Turnover Ratio	(5 times)
(5) Shareholders' Rate of Return on Funds	(10%)
(6) Debt -Equity Ratio(As per Long Term Liability)	(30%)
(7) Current Ratio	(2:1)

Q. 3. Following is the Trial Balance of Friendship Club. You are required to prepare Balance Sheet and Income Expenditure of the Club for the March 31, 2022.

Debit	Rs.	Credit	Rs.
Salary of office staff	20,000	Income from	30,000
Postage and telegram expense	2,400	entertainment programme	
Secretary's honorarium	24,000	Interest on investment	4,480
Miscellaneous exp.	6,400	Subscription	1,60,000
Refreshment expense	1,600	Sale of news paper	800
Subscription of newspaper	5,400	Admission fee	7,200
Free-ship from an education fund	8,000	Donation	31,200
Investment of education fund	60,000	Education fund	60,000
Canteen Expense	37,000	Income from investment of education fund	5,600
Entertainment programme expense	18,200	Canteen income	52,000
		Miscellaneous income	3,720
		Capital fund	2,70,000

Debit	Rs.	Credit	Rs.
Purchase of sports equipment (1-1-2022)	23,200		
Purchase of furniture (1-10-2021)	10,000		
Sports Equipment	1,10,000		
Investment	44,800		
Fixed Deposit in bank	40,000		
Building	1,80,000		
Furniture	24,000		
To Cash A/c	10,000		
	6,25,000		6,25,000

Additional Information:

1. Outstanding of Honorarium to Secretary Rs. 6,000.
2. Subscription due is Rs. 10,000 and Received Advance of Rs. 12,000.
3. There is half of Admission Fee to be Capitalized.
4. Interest Earned on investment of Educational Fund Rs. 400.
5. Depreciation Sports Equipment @ 10% and Furniture @ 6%.

OR

Q. 3. Following is the Receipt and Payment Account of an Entertainment Club for the 1 April to March 31, 2022.

Receipt and Payment Account for the year ending March 31, 2022

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Balance b/d		Salaries	24,000
To Cash	27,500	Entertainment expenses	81,000
To Bank	60,000	Telephone bill	35,000
Member's subscriptions:		Subscription for periodicals	14,500
2020-21 12,500		Printing and stationery	13,000
2021-22 1,00,000		Sports expenses	50,000
2022-23 10,000	1,22,500	Secretary's honorarium	30,000
Sale of furniture	10,000	8 % Investments	1,00,000
(book value: Rs. 8,000)		(31-3-2022)	
Legacies (general)	1,00,000		

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Sale of old periodicals and newspapers	3,200	Balance c/d:	
Hire of ground used for marriage	48,750	Cash	21,500
Donation for sports fund	25,000	Bank	45,000
Locker Rent	17,050		
	4,14,000		4,14,000

Additional Information:

- The club had 250 members, each paying an annual subscription of Rs. 450. Subscription outstanding as on 31 March 2021 Rs. 15,000.
- Telephone bill outstanding for the year 2021-22 is Rs. 2,000.
- Locker Rent Rs. 3,050 outstanding for the year 2021-22 and Rs. 1,500 for 2021-22.
- Salary outstanding for the year 2021-22 Rs. 4,000.
- Opening Stock of Printing and stationery Rs. 2,000 and closing stock of printing And stationery is Rs. 3,000 for the year 2021-22.
- On 1, April 2021 other balances were as under to:
Furniture - 1,00,000
Building - 6,50,000
Sports fund - 15,000.
- Depreciation Furniture and Building @ 12.5% and 5% respectively assuming That if is on reducing balance for the year ending March 31,2022.

Prepare that date Income and Expenditure account and Balance Sheet as on the date.

Q. 4. Short note. (Any Three)

(12)

- Deferred Revenue Expense.
- Limitations of Ratio Analysis.
- Pitch Presentation.
- Importance of Return on Capital employed.
- Concept of Return on Capital employed.